گزارش

«چالش قانون» مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی را معرفی، نقد و بررسی (۱۳۷) می کند

بی سیاستی در اجرای مصوبه سیاست‌های اشتغال زنان!؟

دکتر محمدرضا ناری ابیانه

اشاره: فرهنگ و امور فرهنگی در پیشرفت کشور از اهمیت بسیاری برخوردار است. وضع مصوبه در حوزه فرهنگ و امور فرهنگی در جمهوری اسلامی ایران با شورای عالی انقلاب فرهنگی است که طی چند دهه فعالیت خود مصوبات فراوانی داشته است. وضع مصوبه در قوه مقننه و سایر مراکز و مراجع مقرره گذار در ایران دارای ویژگی های سنتی و به سبک ایرانی است و از آسیب های مشترکی در رنج است که نهایتا کارآمدی آنها را در جامعه با مشکل مواجه ساخته است. نظر به اهمیت فرهنگ و امور فرهنگی در آینده کشور، «چالش قانون» نقد و بررسی مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی را در دستور کار خود قرار داده است. این نوشتار به معرفی، نقد و بررسی مصوبه سیاست‌های اشتغال زنان در جمهوری اسلامی ایران می پردازد که از نظر خوانندگان می گذرد:

تحلیل

- وجود مشکلات متعدد بیکاری زندگی را بیش از پیش بر مردم شریف ایران دشوار نموده است که با وجود تحریم های دشمنان اسلام و کشور تاثیر آن دوچندان شده است.
- پیرامون بیکاری، ده ها و شاید صدها قانون و مصوبه ریز و درشت وجود دارد که از سوی تقسیم کار ملی قانونگذاری و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی تصویب واجرا شده است.
- بدون تردید تداوم و تشدید بیکاری نشانه آشکار ناکارآمدی مصوبات، واضع مصوبات و وضع مصوبات سنتی به سبک ایرانی است.
- تحلیل شورای عالی انقلاب فرهنگی پیرامون تداوم و تشدید بیکاری زنان با وجود عملکرد وضع قانون این شورا چیست؟ دفاع شورای عالی انقلاب فرهنگی از ناکارآمدی عملکرد خود پیرامون حل مشکلات زندگی مردم‌چیست؟
- بر اساس کدام شواهد میدانی و اندازه گیری کدام شاخص های عملیاتی، می توان کارآمدی عملکرد شورای عالی انقلاب فرهنگی را پیرامون اشتغال زنان اثبات کرد؟
- بررسی گذشته نگر چهار دهه پیشین موید این حقیقت است که عملکرد وضع مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی پیرامون اشتغال زنان نیازمند نقد وبررسی وتحول اساسی است.

معرفی مصوبه

شناسنامه مصوبه

نام مصوبه: سیاست‌های اشتغال زنان در جمهوری اسلامی ایران

شماره جلسه تصویب: ۲۸۸

تاریخ تصویب: ۱۳۷۱/۰۵/۲۰

شماره ابلاغ: ۱۹۶۲/د ش

تاریخ ابلاغ: ۱۳۷۱/۰۵/۲۶

شرح

مقدمه

انقلاب اسلامی ایران باالهام از حرکت پیامبرعظیم الشأن اسلام و پیروی از رهنمودهای رهبر فقید انقلاب امام خمینی (قدس سره) برقراری قسط وعدالت اجتماعی واستقرار احکام متعالی اسلام را سرلوحه امورخود قرارداد وطی سالهای پس ازپیروزی همواره تلاش مسوولان نظام براین بوده تابایجاد شرایط و زمینه های مطلوب، اصلاحات لازم درباره مناسبات فردی واجتماعی به عمل آید. از این رهگذر زنان جامعه که درنظام گذشته متحمل بیشترین صدمات شده وبه بهانه آزادی از بسیاری حقوق اسلامی وانسانی خود محروم شده بودند این امکان رایافتند که فارغ ازدیدگاههای متحجرانه پوسیده ومبتذل غربزده ازسرچشمه اسلام ناب محمدی (ص) سیراب شود ودرجایگاه ومنزلت واقعی خود قرارگیرد وهمچون صدراسلام به مثابه نیمی مؤثر از پیکره اجتماع به وظایف وتکالیف الهی خود قیام کند ولذا زن مسلمان ایرانی امروز ازیکسوباایمان کامل به وظیفه اش به عنوان محوراصلی درخانواده وبه لحاظ نقش عظیمی که درتربیت و پرورش انسان های متعالی بعهده دارد شایسته زیباترین ستایشها است واز دیگرسو به برکت تسهیلات وامکانات وشرایط مناسب اجتماعی زن ایران درصحنه های مختلف فرهنگی، اجتماعی واقتصادی به فعالیت اشتغال دارد و با ایثاروتحمل مشکلات در رشد فرهنگی جامعه، افزایش تولیدات اقتصادی وارائه خدمات بهداشتی و... نقشی مؤثروارزشمند ایفاد می کند وچنانچه اتخاذ سیاستهای فرهنگی مناسب وحمایت های لازم قانونی از این مشارکت ایثارگرانه وی صورت پذیرد قادر خواهد بود باایفای کامل نقش مادری وانجام وظیفه صیانت از خانواده سلامت معنوی وآینده روشن جامعه را تضمین کندودرکنار آن در رفع نیازهای خود وجامعه اش بیش از پیش مؤثر واقع شود. ضمن تأکید مجدد برنقش زن درخانوده به عنوان شغل اصلی وضرورت اشتغال مفید وموثر وی دراین نهاد مقدس سیاستهای اشتغال زنان درجمهوری اسلامی ایران بدین شرح می باشد:

ماده ۱- باتوجه به قداست مقام مادری وتربیت نسل آینده ومدیریت خانه وباعنایت به اهمیت نقش زنان در فرایند رشد فرهنگی وتوسعه اقتصادی باید ارزش معنوی و مادی نقش زنان درخانوده وکارآنان درخانه درنظر گرفته شود.

ماده ۲- اشتغال بانوان درمشاغل فرهنگی واجتماعی واقتصادی واداری ا زجمله شرایط ولوازم تحقق عدالت اجتماعی وتعالی جامعه است وباید به آن وقع لازم گذاشته شود.

ماده ۳- همکاری و تعاون اعضای خانواده بایکدیگر برای اداره مطلوب امورخانه وبه منظور ایفای هرچه بهتر مسوولیت های اجتماعی ضروری ملت

ماده ۴- شرایط ومحیط کاراجتماعی بانوان باید به گونه ای مهیاشود که زمینه رشد معنوی، علمی وحرفه ای آنان فراهم شود وبه دیانت، شخصیت، منزلت وسلامتی فکری وروحی وجسمی آنان لطمه ای وارد نیاید.

ماده ۵- باتوجه به نقش زنان درپیشرفت اجتماعی وتوسعه اقتصادی بعنوان نیمی از جمعیت، باید تسهیلات لازم برای اشتغال آنان از سوی دستگاههای اجرایی فراهم آید وبرنامه ریزیهای مناسب حسب اولویت صورت گیرد وبه علاوه قوانین و امکانات فوق العاده ای نیز برای اشتغال زنان تاسرحد رفع نیاز در ردیف های الف و ب مشاغل درنظر گرفته شود ودرخصوص ردیف ج، زنان نیزمانند مردان قادرباشند بدون تبعیض شغل مطلوب خودرابدست آورند.

الف: مشاغلی که پرداختن بدان از سوی زنان مطلوب شارع است مانندمامایی ورشته هایی از پزشکی وتدریس

ب: مشاغلی که باویژگیهای بانوان ازلحاظ روحی وجسمی متناسب است، مانند علوم آزمایشگاهی، مهندسی الکترونیک، داروسازی، مددکاری، مترجمی

ج: مشاغلی که هیچگونه مزیت وبرتری درآن برای شاغلان زن ومرد وجودندارد ویاانتخاب آن به صورت می گیرد وملاک آن تخصص وتجربه است نه جنسیت (کارگری ساده در سایر رشته های فنی وخدماتی)

د: مشاغلی که یابه دلیل منع شرعی یاشرایط خشن کارویابه دلیل ارزشهای اعتقادی (فرهنگی و اجتماعی) برای بانوان نامناسب است انند قضا وآتش نشانی

ماده ۶- تشویق بانوان تحصیلکرده ومتخصص باتجربه به احراز سمتهای مدیریت ومشاغل ستادی، به منظور امکان استفاده از کارآیی انها درسطوح عالی اجرایی

ماده ۷- باتوجه به اینکه نیروهای متخصص وتحصیلکرده در هرجامعه ای ارزشمندترین سرمایه های آن بشمار می آید وبرای آموزش وتربیت علمی آنان سرمایه گذاری هنگفت صورت گرفته است باید:

اولاً: انتخاب صحیح وتحصیل در رشته های متناسب با اشتغال بانوان هرچه کاملتر امکان پذیرشود.

ثانیاً: تسهیلات لازم برای استفاده از تواناییهای زنان کارشناس، متخصص وتحصیلکرده فراهم آید به گونه ای که اهتمام آنان به ایفای نقش خود درخانواده وشرایط زندگی، منجر به کناره گیری از فعالیت اجتماعی نشود

ماده ۸- دستگاههای تبلیغاتی و رسانه های گروهی باید براساس سیاستهای مصوب درزمینه اشتغال زنان، به گونه ای تبلیغ کنند که به هیچوجه هموار کننده پیشرفت هجوم شرق وغرب به ارزشهای اعتقادی واسلامی مانباشد ودرعین حال زمینه ساز جذب زنان درفعالیت های فرهنگی، اجتماعی، خدماتی وتولیدی واصلاح بینش جامعه نسبت به اشتغال آنان وضرورت حضورزنان درمرحله رشد ودوران سازندگی کشورباشد.

ماده ۹- در تعیین ارزش کاردر شرایط مساوی، دست کم حق الزحمه ومزایای مساوی منظورشود

ماده ۱۰- با توجه به اهمیتی که نظام جمهوری اسلامی ایران به استحکام بنیان خانواده ونقش تربیتی وسازنده زنان درخانه قائل است، مقررات وتسهیلات لازم، به مناسب "شغل مادرانه " درنظر گرفته شود، از قبیل استفاده از مرخصی باحقوق تقلیل ساعت کار، مزایای بازنشستگی باسنوات کمترخدمت، امنیت شغلی، برخورداری از تأمین اجتماعی درمواقع بیکاری، بیماری، پیری یاناتوانی از کار

ماده ۱۱- امکانات آموزش های فنی و حرفه ای و فرصت های شغلی مناسب، بااولویت برای قشر محروم بانوان نان آور خانواده خود، فراهم آید

ماده ۱۲- فرصت های شغلی مناسب برای مادران خانه دار درمحیط خانه ودرکنار فرزندان، بدون محدودیت وقت وبامنظور کردن مزد درقبال کار وتسهیلات تعاونی، ایجادشود

ماده ۱۳- سازمان اموراداری واستخدامی کشور ونیز وزارت کار واموراجتماعی موظفند با همکاری شورای فرهنگی واجتماعی زنان نسبت به تهیه آیین نامه ها وبخشنامه های اجرایی این سیاستها اقدام کنندودرتهیه وابلاغ آیین نامه وبخشنامه های آینده خود و اصلاح مصوبات وابلاغیه های قبلی مفاد این سیاستها رامورد توجه قراردهند ونتیجه رابه اطلاع شورای عالی انقلاب فرهنگی برسانند.

زن مسلمان ايراني امروز از يكسو با ايمان كامل به وظيفه اش به عنوان محور اصلي درخانواده و به لحاظ نقش عظيمي كه دراتربيت و پرورش انسان هاي متعالي بعهده دارد شايسته زيباترين ستايشها است واز ديگرسو به بركت تسهيلات و امكانات و شرايط مناسب اجتماعي زن ايران در صحنه هاي مختلف فرهنگي، اجتماعي و اقتصادي به فعاليت اشتغال دارد و با ايثار و تحمل مشكلات در رشد فرهنگي جامعه، افزايش توليدات اقتصادي و ارائه خدمات بهداشتي و... نقشي مؤثر و ارزشمند ايفاد مي كند

نقد و بررسی مصوبه

مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی از نظر ۱۸ مولفه بشرح زیر مورد نقد و بررسی قرار گرفته است

دامنه اعتبار زمانی، نامگذاری، عنوان گذاری، نسخ نوعی، تغییرات، آیین نگارش، تکراری بودن، مراجع موازی، مصوبات مزاحم، استثنا پذیری، آگاهی عمومی، کاستی ها، اهداف، ویژگی های ذاتی، ویژگی های عرضی، منابع تقنینی، استانداردهای تقنینی و منافع عمومی

- معطل ماندن اجرای مصوبه جدید التصویب

در صورت معین نبودن یا نشدن زمان نسخ، عملا مصوبه جدید از نظر اجرا معطل و منتظر باقی خواهد ماند تا موضوع زمان نسخ تعیین تکلیف گردد. بخصوص در شرایطی که مجموعه مصوبات کشور تنقیح نشده اند، ممکن است یک مصوبه بطور صریح یا ضمنی بسیاری از سایر مصوبات را نسخ کند. در اینصورت است که کنترل کار از دست مجریان مصوبه و مردم به عنوان ذینفعان خارج می شود.

- همراهی تاریخ تصویب مصوبه درنامگذاری آن

یکی دیگر از اجزای جدانشدنی در سلسله مراتب نام و نامگذاری مصوبات به روش سنتی و رایج، قید تاریخ تصویب در نام مصوبات است. این امر احتمالا نشانگر تقدم و تاخر زمانی تصویب مصوبات است که دارای توجیه مناسبی برای قید تاریخ تصویب در نام و نامگذاری مصوبات نیست. اینکه تاریخ تصویب یک مصوبه در نام مصوبه قید شود بصورت عملی در اجرای آن یا برای ذینفعان کمک موثری نمی کند. در یک روز کاری مجلس شورای اسلامی و سایر مراکز و مراجع وضع مصوبه مصوبات متعددی تصویب می شود، قید تاریخ شامل وبژگی های خاص مصوبات به شمار نمی رود.

- آسانی استناد به مواد و تبصره های مصوبه

عنوان بندی مطالب مندرج در یک مصوبه با ایجاد سهولت در دسترسی به بخش های گوناگون مصوبه، امر استناد به ریز مواد و تبصره های قانونی را آسان می کند. عنوان بندی با جانمایی محتوای مصوبات در پیکره به هم پیوسته آنها امکان آدرس دهی محتوایی را به نسبت متن های بدون عنوان بندی افزایش می دهد. در متن های بلند بدون عنوان بندی نمی توان به راحتی به موضوعات مطرح شده ارجاع داد یا آنها را به عنوان شواهد مطالعاتی مورد استناد قرار داد. آسانی استناد به مواد یا تبصره های قانونی در اثر بخش بندی و تفکیک بخش های ایجاد شده توسط عناوین موجود در متن مصوبات است.

- عدم تحمل مشقت بررسی همه مصوبات مرتبط با هر مصوبه

این امکان وجود ندارد که برای بررسی هر مصوبه همه مصوبات موضوعه کشور را در قوای سه گانه بررسی نمود تا با اطمینان در مورد مصوبات موجود پیرامون موضوع خاص نظریه قاطع داد. تمام بررسی های قانونی بصورت تقریبی و تخمینی است و کاملا به تلاش فرد جستجوگر بستگی دارد. این وضع مصوبه به سبک ایرانی است که برای شناسایی مصوبات مرتبط با یک موضوع را از روی ناچاری تمام مصوبات ۱۱۳ سال گذشته رامورد مطالعه قرارداد.

- ناآگاهی اهالی وضع مصوبه با زبان فارسی معیار

افرادی که در تقسیم کار ملی در وضع مصوبه دست اندرکار تدوین و تصویب مصوبات اند غالبا آگاهی و تخصص لازم در زمینه زبان فارسی معیار ندارند. ناآگاهی تخصصی موجب می گردد که در نگارش مصوبات، از هیچ قوعد و اصولی پیروی نشود و در نهایت وضعیت نگارش در مصوبات موجود در وضعی چنین به هم ریخته و نگران کننده باشد.

- حد مطلوب تکرار مطالب در مصوبه

حد مطلوب تکرار در پیکره بندی انداموار مصوبات، پی ریزی قالب مناسبی است که اطلاعات مورد نیاز مخاطبان به آنها منتقل شود. بنابر این ملاک عمل در سطح بندی تکرار تامین نیازهای اطلاعاتی مخاطبان است. پس از انتقال محتوای مورد نیاز به مخاطبان از ارائه موضوعات تکراری پرهیز می شود تا آثار زیانبار تکرار مکررات بوجود نیاید. حد مطلوب در تکرار مطالب و موضوعات، انتقال موفقیت آمیز محتوا در پیشبرد اهداف از پیش تعیین شده در موضوع است.

- عدم وجود هدف گذاری و سازماندهی بر مراکز و مراجع متعدد وضع کننده مصوبات

در خیل عظیم مراکز متولی مقرره گذار بحث از هدف گذاری و سازماندهی با توجه به بیش از ۱۱۰ سال سابقه وضع مصوبه در کشور و ریشه دوانیدن مراکز موازی وضع مصوبه در کشور، بسیار دشوار به نظر می رسد. وجود اهداف زودگذر و تقریبا روزمره، امکان هر گونه برنه ریزی بلند و میان مدت را از مراکز متعدد تقنینی سلب نموده است. اساسا وجود مراکز و مراجع تقنینی متعدد برای حل مشکلات روزمره بخشی از جامعه است که احتمالا دلیل وجودی بسیاری از مراکز تقنینی متعدد و موازی است.

- ارجاع مصوبه برای رجوع به سایر عناوین

در موارد محدود ارجاع یک مصوبه به مصوبات دیگر می تواند دارای نقش رجوع به سایر عناوین موجود در مصوبات موضوعی باشد که در درجه اول دارای نقش روشنگری و آگاه سازی دارد و در ادامه ممکن است به استفاده های دیگر منتهی شود.

- ارجاع مصوبه برای جلب یارائه حمایت

در اکثر موارد ارجاع یک مصوبه به مصوبات دیگر می تواند در راستای جلب یا ارائه حمایت از دیگر مصوبات باشد. در این حالت مصوبات همدیگر را تقویت کرده و به کارآمدی بیشتر هم کمک می کنند که این امر در اداره امور جامعه مفید است.

- عدم انجام تنقیح مصوبات کشور

انبوه مصوبات تنقیح نشده چگونه در زمان تصویب یک مصوبه می توانند به واضع مصوبه در بررسی آثار مزاحمتی مصوبات بر هم کمک نماید. با وضع موجود اساسا نمی توان تاثیرات تخریبی مصوبات را بر یکدیگر مورد ملاحظه قرار داد. همان گونه که آثار مفید مصوبات بر یکدیگر قابل مشاهده و ملاحظه نیست.

- زیر سوال بردن دلیل تصویب مصوبه

مصوبات دارای استثنائات فراوان خود نقض غرض تصویب مصوبه است و دلایل آن را با تکشیک مواجه می سازد. همگان با ملاحظه فهرست بلندبالای استثنائات مصوبه به بقیه گزاره های قانونی به دیده تردید خواهند نگریست که خوشا به حال مستثنی شدگان! اینگونه است که مصوبات دارای استثنائات فراوان معمولا دارای سرنوشت مطلوبی از نظر اجرا درجامعه ندارند.

دستگاههاي تبليغاتي و رسانه هاي گروهي بايد براساس سياستهاي مصوب درزمينه اشتغال زنان، به گونه اي تبليغ كنند كه به هيچوجه هموار كننده پيشرفت هجوم شرق وغرب به ارزشهاي اعتقادي واسلامي مانباشد ودرعين حال زمينه ساز جذب زنان درفعاليت هاي فرهنگي، اجتماعي، خدماتي وتوليدي واصلاح بينش جامعه نسبت به اشتغال آنان وضرورت حضور زنان درمرحله رشد ودوران سازندگي كشور باشد

- مصوبه در فهم مردم منتظر اجرا و نه منتظر ترجمه بلاغ بیانات مردمی

مصوباتی که توسط مردم بخوبی فهمیده شده اند محتاج اجرا توسط مسئولان مربوطه اند و مصوبات نافهم در انتظار ترجمه شدن به زبان عموم مردم اند که معمولا زمان مشخصی نمی توان برای آن تعیین نمود. تجربه نشان داده است که مصوبات نافهم برای مردم بدرستی نیز در جامعه اجرا نشده وسرنوشت درخشانی نداشته اند.

- تلقی سکوت به رضایت مصوبه

در ادبیات اجتماعی معمولا سکوت را به رضایت تلقی می کنند. در مصوبه و وضع مصوبه نمی توان همانند فرهنگ عمومی هر سکوت واضع مصوبه را بر صحت و موافقت حمل کرد. مصوبه را نمی توان از طریق حدس و گمان دریافت و اجرا کرد. واضع مصوبه همواره تلاش دارد که همه موضوعات مرتبط با یک پدیده را تعیین تکلیف نماید.

- دفاع از حد حق توسط مصوبه به مثابه تعیین حقوق مردم و حاکمیت

هدف مصوبه و وضع مصوبه، تعیین حد حق به معنای تعیین حقوق مردم و حاکمیت است. مردم و حکومت هر یک دارای حقوقی هستند که حد و مرز آن از طریق مصوبه تعیین می شود. حقوق مردم و حاکمیت شامل روابط دوسویه ای است که در قالب اداره امور کشور توسط حکومت و مشارکت اجتماعی توسط مردم ارائه می شود. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم وجود تعیین حقوق مردم و حاکمیت به عنوان هدف مصوبه و وضع مصوبه است.

- علنی بودن مصوبه به مثابه همفکری با گروههای مرجع

علنی بودن مصوبه علاوه بر آگاه نمودن عموم مردم، گروه های مرجع جامعه را نیز در جریان مصوبه و وضع مصوبه قرار می دهد. رسالت تاریخی گروه های مرجع جامعه اینگونه ایجاب می کند که همواره برای بر طرف نمودن کاستی های مصوبه و واضع مصوبه وارد میدان شوند و با تعامل سازنده روند تصویب و اجرای مصوبه را تکمیل نمایند. حضور گروه های مرجع در عرصه وضع مصوبه زمینه های اعتماد مردم به مصوبه و وضع مصوبه را افزایش می دهد و می تواند به تسهیل تعاملا بین مردم و واضعان مصوبه منجر شود. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم وجود مشروعیت حق های مرجع به عنوان ویژگی ذاتی مصوبه و وضع مصوبه است.

- مستمر بودن مصوبه به مثابه ثبات

ثبات (استمرار) مصوبه یکی از ویژگی های عرضی مصوبه است که در جامعه می تواند به ساماندهی بهینه امور کمک نماید. ثبات مصوبه و وضع مصوبه امکان شکل گیری رفتار مردم را فراهم نموده و زمینه تبعیت پذیری آنان را فراهم می آورد. مصوبه بدون ثبات فرصتی برای ارائه آثار مفید خود ندارد و با شروع اثربخشی، بصورت مکرر تغییر و اصلاح می شود. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم ثبات به عنوان ویژگی عرضی مصوبه است.

- پشتیبانی جامعه از مصوبه به معنای تامین نیازهای اساسی مردم

مصوبه و مصوبه گذاری بر اساس منابع جامعه، در راستای تامین نیازهای اساسی مردم گام بر می دارد که مطابق مصوبه اهداف از پیش تعیین شده آن مشخص شده اند. نیازهای اساسی مردم یا حقوق اساسی ملت بر طبق مصوبه اساسی تعیین شده است که وضع مصوبه کشور مکلف است تا زمینه های اجتماعی تحقق آن را فراهم کند و نسبت مردم و حاکمیت را به شایسته ترین وجه ممکن تعیین کند. تقسیم کار ملی شامل تدوین، تصویب، تایید، ابلاغ، اجرا، نظارت و تفسیر مصوبه باید توانایی لازم برای تامین نیازهای اساسی مردم را در وضع مصوبه داشته باشد. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم تامین نیازهای اساسی مردم از طریق مصوبه به عنوان منابع مصوبه و وضع مصوبه است.

- سازگاری مصوبه با کلیت نظام حقوقی به مثابه عدم وجود تعارض و مزاحمت قانونی

سازگاری با کلیت نظام حقوقی به معنای عدم وجود تعارض و مزاحمت قانونی یکی از اصول وضع مصوبه است. یکی از امور مهم در بررسی سازگاری با کلیت نظام حقوقی، عدم وجود تعارض و مزاحمت قانونی است که در برخی از موارد بین مصوبات جدید و قدیم ملاحظه می شود و اجرای هر دو مصوبه را با مشکل مواجه می سازد. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم سازگاری با کلیت نظام حقوقی به مثابه عدم وجود تعارض و مزاحمت قانونی به عنوان اصول مصوبه و وضع مصوبه است.

- تامین منافع عمومی در مصوبه به مثابه قلمرو مشروعیت حق های فردی

اصل چهلم مصوبه اساسی قابل مشاهده است: «هیچ کس نمی تواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد». حقوق فردی مردم از آن جهت دارای اهمیت است که همه آنها دارای زندگی فردی و خانوادگی اند که این قلمرو در راستای منافع عمومی قابل احترام است و باید از نظر مصوبه و وضع مصوبه به عنوان حقوق فردی به رسمیت شناخته شود. گفتنی است که بدون مشروعیت حق های فردی نمی توان حقوق و منافع عمومی را مشروع دانست چرا که حقوق فردی و عمومی در یک دستگاه منطقی قابل جمع اند. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم وجود منافع عمومی به مثابه قلمرو مشروعیت حق های فردی در وضع مصوبه است.

- تمشیت امور دولت با مصوبه به مثابه رسیدگی به مشکلات زندگی مردم

هدف مصوبه و وضع مصوبه تمشیت امور دولت به مثابه رسیدگی به مشکلات زندگی مردم است. اساسا دولت ها کاری جز اداره امور جامعه و حل مشکلات زندگی مردم ندارند. مصوبه است که عملکرد دولت را در بخش های گوناگون تسهیل می نماید تا دولت بتواند از منابع گوناگون برای حل مشکلات متعدد در زندگی مردم استفاده نماید. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم تمشیت امور دولت و عدم وجود رسیدگی به مشکلات زندگی مردم به عنوان هدف مصوبه و وضع مصوبه است.

- معطوف به آینده بودن مصوبه به مثابه رسیدن به اهداف

معطوف به آینده بودن مصوبه و وضع مصوبه به معنای ضرورت رسیدن به اهدافی است که در حال حاضر محقق نشده اند و در آینده نزدیک و دور محقق خواهند شد. مصوبه در گزاره های خود اهدافی را که بناست در طی مدت اجرا به آنها دست یابد را معرفی می کند و بازه زمانی دست یابی به آنها را نیز اعلام می کند. قانونی که دارای اهداف مشخصی نیست مصوبه نیست و قانونی که در حین مدت اجرا بنا نیست که در آینده کاری انجام دهد نیز دارای هویت قانونی نیست. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه نرسیدن به اهداف مصوبه و وضع مصوبه به عنوان ویژگی ذاتی مصوبه و وضع مصوبه است.

- پیشروبودن مصوبه به مثابه نوآوری

پیشرو بودن به معنای نوآوری نیز از زمره خصتیص عرضی مصوبه است که ناظر بر ارتقای سطح کارآمدی مصوبه در اداره امور جامعه است. دستاورد وضع مصوبه نوآورانه، مجموعه ای از مصوبات است که از سطح مطلوبی از نوآوری در اندیشه و عمل مصوبه وضع مصوبه برخوردارند و با ارتقای سطح وضع مصوبه از وضع فعلی برای حل مشکلات زندگی مردم به ارائه راهکارهای مفید و میان بر می پردازند. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم نوآوری به عنوان ویژگی عرضی مصوبه است.

- دفاع مصوبه از همگرایی اجتماعی به مثابه رشد همفکری

هدف مصوبه و وضع مصوبه همگرایی اجتماعی به معنای رشد همفکری در اداره امور جامعه است. مجموعه گمانه زنی ها، پردازش ها و گزینش افکار به همفکری اجتماعی منتهی می شود. همدلی ها به همفکری تبدیل شده و به همکاری های اجتماعی منجر می شوند. در مصوبه و وضع مصوبه سنتی به سبک ایرانی، بروز و تشدید مشکلات زندگی مردم نشانه عدم وجود رشد همفکری به عنوان هدف مصوبه و وضع مصوبه است.